

ГРИФ С2

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2010 Г.

„БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД

София, март 2011 г.

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД

Председател на СД:	Румен Симеонов
Зам.Председател на СД:	Виолина Маринова
Изпълнителен директор:	Любомир Цеков
Член на СД:	Георги Константинов
Член на СД:	Левон Хампарцумян
Член на СД:	Стилян Вътев
Член на СД:	Момчил Андреев
Член на СД:	Мартин Заимов
Член на СД:	Емил Ангелов
Финансов директор:	Силвия Кръстева
Главен счетоводител:	Ралица Георгиева
Адрес на управление:	София, бул."Цариградско шосе"№ 117
Адвокати:	Ангел Калайджиев Христо Нешев
Обслужващи банки:	Уникредит Булбанк АД ЦКБ АД SG Експресбанк АД Първа инвестиционна банка АД
Одитори :	АФА ООД

Съдържание

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	9
3. ПРИХОДИ	31
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	31
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	32
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	32
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ	33
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	33
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	34
11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	34
12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	35
13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	36
14. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	37
15. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	37
16. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	37
17. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	38
18. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ	39
19. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ	40
20. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	41
21. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	41
22. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	42
23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	43
24. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	45
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	45
26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	46
27. ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА БОРИКА АД И БАНКСЕРВИЗ АД ЧРЕЗ СЛИВАНЕ	47
28. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	51
29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	52
30. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ	59

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД

Доклад върху финансовия отчет

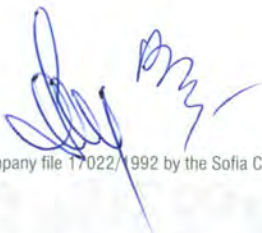
Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД (Дружеството), включващ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2010 година, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения и информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството по негова преценка определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът

да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства представляват достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2010 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на Приложение № 27 към годишния финансов отчет, където е оповестен изборът на ръководството за приложения метод за финансово отчитане на операцията по реструктурирането чрез сливане на предишните две дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, в новосъздаденото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД, доколкото последното е техен универсален правопреемник. Нашето мнение не е квалифицирано във връзка с този въпрос.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен доклад за дейността на Дружеството по изискванията на Закона за счетоводството (чл. 33)

В съответствие с изискванията на българския Закон за счетоводството (чл. 38, пар. 4), ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на Дружеството за отчетната 2010 година. Този доклад не представлява част от годишния му финансов отчет за същия период. Отговорността за изготвянето на този годишен доклад за дейността с дата 30 март 2011 година се носи от ръководството на Дружеството. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съответства във всички съществени аспекти на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2010 година, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетване, приети от Комисията на Европейския съюз.

АФА оод

АФА ООД

Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Рени Георгиева Йорданова

Управител

Валя Йорданова Йорданова

Регистриран ДЕС, отговорен за одита

31 март 2011 година

ул. "Оборище" 38

гр. София 1504, България

	Приложения	2010 BGN '000	2009 BGN '000
Приходи	3	26 352	25 162
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	4	766	272
Разходи за материали	5	(909)	(859)
Разходи за външни услуги	6	(4 800)	(4 029)
Разходи за персонала	7	(9 548)	(9 021)
Разходи за амортизация	12,13	(3 812)	(3 367)
Други разходи за дейността	8	(439)	(388)
Капитализирани собствени разходи за дълготрайни активи	9	47	346
Печалба от оперативната дейност		7 657	8 116
Финансови приходи	10	1 120	1 585
Печалба преди данък върху печалбата		8 777	9 701
Разход за данък върху печалбата	11	(882)	(975)
Нетна печалба за годината		7 895	8 726
Други компоненти на всеобхватния доход		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		7 895	8 726

Приложенията на страници от 5 до 60 са неразделна част от финансовия отчет

Изпълнителен директор:

Любомир Цеков

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

31 март 2011г.

МЗ

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2010 година

АКТИВИ	Приложения	31 декември 2010	31 декември 2009
		BGN '000	BGN '000
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	12	25 801	20 363
Нематериални активи	13	1 364	1 562
Финансови активи на разположение и за продажба	14	14	14
Блокирани депозити в банки	19	133	123
Други нетекущи активи	15	482	447
		<u>27 794</u>	<u>22 509</u>
Текущи активи			
Материални запаси	16	396	483
Търговски вземания	17	2 775	3 149
Други текущи активи	18	1 094	736
Срочни депозити в банки	19	26 033	8 453
Парични средства и парични еквиваленти	20	9 168	25 849
		<u>39 466</u>	<u>38 670</u>
ОБЩО АКТИВИ		<u><u>67 260</u></u>	<u><u>61 179</u></u>
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		10 639	10 639
Резерви		46 155	37 430
Неразпределена печалба		7 895	8 726
	21	<u>64 689</u>	<u>56 795</u>
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	22	382	293
Задължения към персонала при пенсиониране	23	543	566
		<u>925</u>	<u>859</u>
Текущи задължения			
Търговски задължения	24	472	2 433
Задължения за данъци	25	435	350
Задължения към персонала и социалното осигуряване	26	739	742
		<u>1 646</u>	<u>3 525</u>
ОБЩО ПАСИВИ		<u><u>2 571</u></u>	<u><u>4 384</u></u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		<u><u>67 260</u></u>	<u><u>61 179</u></u>

Приложенията на страници от 5 до 60 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 60 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 30.03.2011 г. от:

Изпълнителен директор:

Любомир Цехов

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Рапица Георгиева

*обединени показатели - Прил.№ 2.2

Приложения	2010 BGN'000	2009 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	32 402	30 989
Плащания на доставчици	(9 044)	(8 867)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(9 483)	(9 015)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(2 283)	(2 950)
Платени данъци върху печалбата	(885)	(1 026)
Получени лихви по текущи сметки	9	15
Други постъпления/(плащания), нетно	-	19
Нетни парични потоци от оперативна дейност	10 716	9 165
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на машини и обрудване	(11 294)	(9 147)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	433	381
Покупки на нематериални активи	(450)	(447)
Предоставени срочни депозити в банки с инвестиционна цел	(17 460)	(3 870)
Постъпления от възстановени срочни депозити в банки с инвестиционна цел	581	15 858
Получени лихви по срочни депозити с инвестиционна цел	793	1 298
Постъпления от инвестиции на разположение и за продажба	-	35
Нетни парични потоци (използвани в)/от инвестиционната дейност	(27 397)	4 108
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	(16 681)	13 273
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	25 849	12 576
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	9 168	25 849

Приложенията на страници от 5 до 60 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

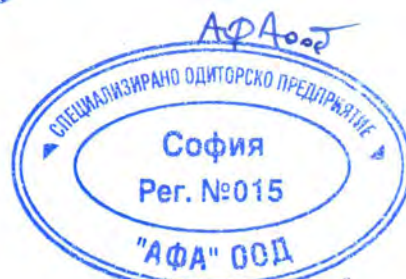
Любомир Цеков

Финансов директор:

Силвия Крустева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

31 март 2011

	Приложения	Основен акционерен капитал BGN'000	Резерви BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо на 1 януари 2009 година *	21	10 639	29 527	7 903	48 069
<i>Промени в собствения капитал за 2009 година:</i>					
Разпределение на печалбата за 2008 година		-	7 903	(7 903)	-
* резерви		-	7 903	(7 903)	-
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	8 726	8 726
Салдо на 31 декември 2009 година*	21	10 639	37 430	8 726	56 795
<i>Промени в собствения капитал за 2010 година:</i>					
Разпределение на печалбата за 2009 година		-	8 726	(8 726)	-
* резерви		-	8 726	(8 726)	-
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	7 895	7 895
Платени суми на акционери по преструктурирането		-	(1)	-	(1)
Салдо на 31 декември 2010 година	21	10 639	46 155	7 895	64 689

Приложенията на страници от 5 до 60 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Любомир Цеков

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

31 март 2011 г.
[Signatures]

*обединени показатели - Прил.№ 2.2

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД е новосъздадено през 2010 г. акционерно дружество, регистрирано в България със седалище и адрес на управление гр. София, район Младост, бул. Цариградско шосе № 117. То е вписано в Търговския регистър на 12 август 2010 година.

Правна същност на сливането между БОРИКА АД и Банксервиз АД

Сливането между двете дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, през 2010 г. е реализирано чрез правната схема на преобразуване на двете дружества чрез сливане по реда на чл. 262 буква „а” от Търговския закон и е изпълнено при спазване правилата и процедурите, установени в глава XVI, раздел II от българския Търговски закон.

При правното сливане цялото имущество на БОРИКА АД и Банксервиз АД са преминали в новоучреденото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД, което е техен универсален правопреемник.

Сливането е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията на 12 август 2010 г. В резултат на това правно действие е възникнало новото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД, а предишните две дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, са били прекратени и заличени от Търговския регистър.

Целите, които са си поставили акционерите като резултат от сливането, са:

- значително повишаване на операционната ефективност на обединените дейности на двете предишни дружества;
- по-високо качество и обхват на предоставяните продукти и услуги;
- допълнителни възможности за реализиране на положителни ефекти от „икономия от мащаба“;
- устойчивост спрямо външна конкуренция;
- успешно посрещане на либерализацията на пазара на европейските платежни услуги.

Собственост и управление

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е непублично акционерно дружество.

Към 31.12.2010 г. записаният и внесен основен капитал на дружеството възлиза на 10,638,940 лв. и е разпределен в 1,063,894 бр. обикновени поименни акции с право на глас всяка с номинална стойност 10 лева.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Към 31.12.2010 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

<i>Акционер</i>	<i>% участие</i>
1 Българска Народна Банка	36.11%
2 УниКредит Булбанк АД	13.84%
3 Банка ДСК ЕАД	7.06%
4 Юробанк И Еф Джи България АД	6.77%
5 Обединена българска банка АД	6.58%
6 Първа инвестиционна банка АД	5.11%
7 Сосиете Женерал Експресбанк АД	4.15%
8 Общинска банка АД	3.62%
9 Централна кооперативна банка АД	3.31%
10 Райфайзенбанк България ЕАД	2.62%
11 СИБАНК АД	2.09%
12 Банка Пиреос България АД	1.69%
13 Алианц Банк България АД	1.13%
14 Интернешънъл асет банк АД	1.10%
15 Търговска банка Инвестбанк АД	0.91%
16 Корпоративна търговска банка АД	0.86%
17 ПроКредит Банк България АД	0.84%
18 МКБ Юнионбанк АД	0.66%
19 Токуда банк АД	0.27%
20 БНП Париба С.А. – клон София КЧТ	0.24%
21 Ситибанк Н.А. – клон София КЧТ	0.20%
22 Емпорика Банк България ЕАД	0.18%
23 ИНГ Банк Н.В. – клон София КЧТ	0.18%
24 Българска банка за развитие АД	0.17%
25 ЧПБ Тексим АД	0.13%
26 НЛБ Банка София АД	0.08%
27 Алфа банка - клон България	0.08%
28 Те-Дже Зираат Банкасъ А.Ш., клон София	0.01%
Общо	100.00%

Дружеството има едностепенна система на управление със съвет на директорите (СД) от 9 членове и състав към 31.12.2010 г., както следва:

- Румен Симеонов - председател;
- Виолина Маринова – зам. председател;
- Любомир Цеков - член;
- Георги Константинов - член;
- Левон Хампарцумян - член;
- Стилиян Вълчев - член;
- Момчил Андреев - член;
- Мартин Заимов - член;
- Емил Ангелов - член;

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Любомир Цеков и от прокуриста на дружеството Александър Станев.

Към 31.12.2010 г. общият брой на персонала в дружеството е 284 служители (31.12.2009 г.*: 279 служители).

Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството обединява дейността на двете предишни дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, и включва следните видове операции и сделки:

- проектиране, стандартизиране, изграждане и опериране на платежни системи за обслужване на платежни операции в лева, евро и платежни операции, инициирани с банкови карти;
- проектиране, стандартизиране, изграждане и опериране на авторизационни системи за картови разплащания;
- изпълнение на междубанкови налични парични преводи;
- проектиране, стандартизация, изграждане и поддържане на оперативна свързаност с местни и международни авторизационни центрове, картови оператори и оператори на платежни системи;
- предоставяне на допълнителни услуги, свързани с банкови карти като персонализиране, активиране, печат и промени на ПИН и др.;
- изпитване и одобряване на технически и програмни средства за осигуряване на оперативна съвместимост на оборудването и необходимото ниво на защита срещу неоторизиран достъп;
- изграждане и опериране на техническа и технологична инфраструктура за обслужване на плащания с банкови карти;
- разработване, поддържане и опериране на информационни системи и услуги;
- разработване и поддръжка на софтуерни продукти и услуги;
- изграждане и доставка на удостоверителни услуги;
- инженерингови услуги, свързани с монтаж, поддръжка и сервиз на АТМ и ПОС устройства и друга ИТ инфраструктура;
- обучение на потребители за обслужване и авторизация и плащания чрез банкови карти и други платежни инструменти.

Финансова криза 2008 – 2010 година

Финансовата криза през 2008 - 2010 г. не е повлияла върху дейността и икономическите показатели на дружеството, респ. на двете предишни дружества – БОРИКА АД и Банксервиз АД, и не се очаква рязък и съществен спад в обема предлагани услуги през следващия отчетен период (2011 г.).

1.2. Структура на дружеството

Към 31.12.2010 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД има разкрити офиси извън централно управление в гр.София и представителства в следните градове:

Регион Изток: гр. Бургас, гр. Варна, гр. Добрич, гр. Шумен, гр. Сливен и гр.Ямбол;

Регион Запад: гр. Видин, гр. Монтана, гр. Враца, гр. Благоевград, гр. Кюстендил и гр. Перник.

Регион Север: гр. Велико Търново, гр. Плевен, гр. Ловеч, гр. Търговище, гр. Разград, гр. Русе и гр. Силистра;

Регион Юг: гр. Пловдив, гр. Пазарджик, гр. Стара Загора, гр. Хасково, гр. Кърджали и гр. Смолян.

Тези офиси са наследени от Банксервиз АД.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2008 – 2010 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2008	2009	2010
БВП в млн. лева	66,728	66,256	50,644
Реален растеж на БВП	6.00%	-5.00%	-0.80%
Инфлация в края на годината	7.80%	0.6%	4.3%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.3368	1.4055	1.4779
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.3873	1.3641	1.4728
Безработица (в края на годината)	6.27%	9.13%	9.24%
Основен лихвен процент в края на годината	5.77%	0.55%	0.18%

източник БНБ

*данните са към 30.09.2010 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2010 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2010 г., са приети в счетоводната политика на дружеството някои нови и разширяването на установени оповестявания, без това да доведе до други ефекти в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *Подобрения в МСФО (м. април 2009 г.) - подобрения в МСС 1, 7, 17, 18, 36, 38 и 39, както и МСФО 2, 5, и 8, и КРМСФО 9 и 16 (основно в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.).* Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Тези промени не са оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството, освен прецизиране на използваната терминология и разширяване на оповестяванията и/или въвеждане на нови такива – по отношение на: а) класификация на конвертируемите инструменти като нетекущи и текущи; б) класификация на разходите за придобиване на активи като инвестиционна дейност в ОПП; в) разделна класификация на лизинга при имоти, които съдържат земя и сграда; г) прецизиране на критериите за определяне на брутна или нетна база при признаване на приходите; д) третирането на санкциите за предплащане на заеми като тясно свързани внедрени деривативи с определени изключения; е) допълнения по отношение на обекта за тестване на обезценка на репутация; ж) промени по отношение на нематериалните активи, внедрени инструменти и операции с плащания с акции, които промени са свързани с промените на МСФО 3; з) конкретизиране на оповестяванията относно: нетекущите активи, държани за продажба (само по МСФО 5), и сегментите – докладване на оценката за печалбата или загубата на съответния сегмент, а за активите, пасивите и приходите – ако регулярно се подава такава информация на главното лице, вземащо решение.

Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не са оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции:

- *МСФО 3 (променен) Бизнес комбинации и свързаните с него промени в МСС 27, МСС 28, МСС 31, МСС 21 и МСФО 7 (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. или от 01.01.2010 г.).* Основните промените в стандарт МСФО 3 са свързани с: а) разширяване на определението на “бизнес”, което вероятно би довело до разширяване на обхвата на придобиванията третиран като бизнес комбинации; б) оценяването на малцинственото (неконтролиращото) участие, по справедлива стойност или съгласно дела му в признатите нетни активи на придобитото предприятие, и представянето на сделките с него; в) третирането на разходите по придобиванията – обичайно те ще се третират като текущи разходи към датата на извършването им; г) признаването и оценяването на частта от цената на придобиването под условие и ефектите от нейните последващи промени; д) оценяване на предишни дялове в придобиваното дружество по справедлива стойност при поетапното придобиване и третиране на ефектите в текущите печалби и загуби за периода на придобиване; е) третирането на ефектите от уреждането на определени отношения и сделки от преди придобиването на предприятието. Основните промени в МСС 27 са свързани с новото третиране на операциите по промени на дела на дружеството - майка в капитала на дъщерно дружество, без да има придобиване или загуба на контрол – такива операции се третират като капиталови сделки между собственици (акционери) в качеството им на собственици (акционери). Поради това последните не водят до отчитане на репутация или респ. на печалби или загуби, а само до движение в капиталовите компоненти. И обратно, признаването на репутация и консолидиране на нетни активи по справедлива стойност, и респ. на печалби и загуби - с отписване на консолидирани нетни активи се извършва само при придобиване и респ. загуба на контрол. Аналогични промени са направени и в МСС 28 във връзка с промяна на дела на инвеститора – от или към дял в асоциирано дружество към или от дял в дъщерно дружество. Ръководството е взело решение и прилага промените в тези стандарти за 2010 г. перспективно, като те засягат основно текущите за 2010 г. и бъдещите операции по придобивания и загуба на контрол в дъщерни дружества и по аналогия – в асоциираните и съвместни дружества.

- *МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.).* Промяната е свързана с уточняване на обхвата и груповите операции базирани на акции, уреждани в парични средства;

- *МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г.)* – относно хеджирани позиции отговарящи на условията. Направената промяна пояснява, че е разрешено предприятие да даде предназначение на част

от промените в справедливите стойности или на паричните потоци на даден финансов инструмент като хеджиран обект;

- *КРМСФО 9 (променено) Повторна оценка на внедрените деривативи и МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване - за внедрени деривативи (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - приет от ЕК за от 01.12.2009 г.).* Направената промяна установява, че предприятие следва да прецени дали внедрен дериватив трябва да бъде отделен от основния договор, когато то рекласифицира един хибриден финансов актив извън категорията “отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата”. Тази преценка трябва да бъде направена на база обстоятелствата, които съществуват не по-късно от на датата, на която предприятието е станало за първи път страна по договора и датата на значителна промяна в договора, която засяга съществено паричните потоци по него. Ако деривативът не би могъл да бъде надеждно оценен, целият хибриден инструмент трябва да остане класифициран в категорията “отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата”;

- *КРМСФО 12 Договори по концесионни услуги (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г. - прието от ЕК за 2009/2010 г.).* Това тълкувание се прилага за договори, при което дружество-оператор от частния сектор участва в изграждането, финансирането, оперирането и поддържането на инфраструктурата, предназначена за услуги от публичния сектор;

- *КРМСФО 15 Споразумение за изграждане на недвижими имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г. - прието от ЕК за от 01.01.2010 г.).* Това тълкувание дава пояснения кога и как приходите и разходите от продажба на недвижими имоти следва да бъдат признати, в случай че споразумението между купувач и строител е сключено преди изграждането на имота да е приключило, вкл. по различните случаи и схеми на приложението на МСС 11 и МСС 18;

- *КРМСФО 16 Хеджиране на нетната инвестиция в чуждестранна дейност (в сила за годишни периоди от 01.10.2008 г. - прието от ЕК за от 01.07.2009 г.).* Това тълкувание дава пояснения относно хеджирането на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, като най-вече съдържа насоки за идентифициране на валутните рискове за квалифицирането на счетоводно отчитане на хеджирането на нетната инвестиция, както и как дружеството да определи сумата на печалбите и загубите, свързани с нетната инвестиция и с хеджиращия инструмент, за целите на признаването ѝ при освобождаването от инвестицията;

- *КРМСФО 17 Разпределяне на непарични активи към собствениците (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.11.2009 г.).* Това тълкувание дава пояснения относно признаването на задължение за дивидент и неговата оценка, особено, когато е предвидено разпределението да става чрез непарични активи;

- *КРМСФО 18 Трансфер на активи от клиенти (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.11.2009 г.).* Това тълкувание дава пояснения за счетоводното третиране на получавани активи от предприятия в сектора на комунални услуги

(ютилити) от техни клиенти или трети лица, които осигуряват достъп до и услуги свързани със снабдяване с газ, вода, ток и др. подобни. Тези активи са получавани във връзка с осигуряването на достъп или снабдяването с такъв тип услуги/стоки.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2010 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. Едни от тях са приети за действащи за 2010 г., но за годишни периоди, започващи след 1 януари 2010 г., а други – за годишни периоди, започващи на и след 1 януари 2011 г. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

Приети за периоди, започващи поне на 1 януари 2011 г.

- *МСС 24 (променен) Оповестявания за свързани лица* (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – *приет от ЕК*). Промените са насочени към подобряване на определението за обхвата и типовете свързани лица, както и въвеждат по-специфично правило за частично изключение от пълно оповестяване по отношение на свързани лица - държавни органи от международно, национално и местно ниво и други предприятия-тяхна собственост - отношения на свързаност, разчети и сделки с тях. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени оказват влияние върху счетоводната политика, обхвата и подхода на оповестяванията в отчетите на дружеството относно сделките със свързани лица и разчетите с тях;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода* (в сила за годишни периоди от 01.01.2012 г. – *не приет от ЕК*). Промяната е свързана с изрично пояснение, че оценката на отсрочените данъци (актив или пасив), свързани с определен основен актив, следва да се направи през призмата на очакването и намеренията на съответното предприятие как ще възстановява инвестираните средства в балансовата стойност на този актив – чрез продажба или през продължаваща употреба. Конкретни правила са дадени в случаите на нетекущи активи, преоценени по реда на МСС 16, както и за инвестиционните имоти, оценявани по справедлива стойност, вкл. придобити по реда на бизнес-комбинации. ПКР 12 е инкорпориран в МСС 12, поради което е отменен с датата на влизане в сила на промяната в МСС 12;

- *МСФО 9 Финансови инструменти* (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – *не е приет от ЕК*). Новият стандарт замества части от МСС 39, като установява принципи, правила и критерии за класификация и оценка на финансовите активи, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи, като се въвеждат две основни групи и респ. типа оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени чрез новия стандарт оказват влияние върху

счетоводната политика и върху финансовите активи, операциите с тях и резултатите на дружеството относно оценката на търговските вземания;

- *Подобрения в МСФО (м.май10 г.) - подобрения в МСС 1, 27, 34, МСФО 1, 3 и 7, и КРМСФО 13 (сила за годишни периоди от 01.01.2011 г.(или 01.07.2010 г.) – приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени биха могли евентуално в бъдеще да оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на: а) представянето на анализа на другите компоненти на всеобхватния доход (по видове – в отделно приложение); б) качествените оповестявания по финансовите инструменти наред с количествените и оповестяванията относно кредитния риск и държаното обезпечение; Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не оказват съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2010 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

А. Приети за периоди, започващи след 1 януари 2010 година

- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.02.2010 г. – прието от ЕК за от 01.02.2010 г.) – относно класификация на емитирани права.* Промяната е направена за да внесе пояснение в третирането на права, опции и варианти за придобиване на фиксиран брой от инструментите на собствения капитал на предприятие за фиксирана сума в каквато и да е валута като инструменти на собствения капитал при условие, че те се предлагат pro rata на всички съществуващи собственици на същия клас недеривативни инструменти на собствения капитал.

- *КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с инструменти на собствения капитал (в сила за годишни периоди от 01.07.2010 г. – прието от ЕК за от 01.07.2010 г.).* Това тълкувание дава пояснения за счетоводното третиране на операции, свързани с изцяло или частично погасяване на финансови задължения към кредитори чрез издаване на инструменти на собствения капитал на предприятието - длъжник – оценка на инструментите на собствения капитал като насрещно възнаграждение и третиране на получените разлики между оценката им и тази на финансовия пасив, определени ограничения на приложение.

Б.Приети за периоди, започващи поне на 1 януари 2011 г.

- *КРМСФО 14 (променено) Предплащания по минимални изисквания за фондиране по МСС 19 (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – прието от ЕК за от 01.01.2011 г.)* Промяната е свързана с пояснения за определяне на съществуващата икономическа изгода като намаление в бъдещите вноски при двата случая, при наличие или не на изискване минимално фондиране за вноски, свързани с бъдеща трудова услуга (стаж).

- *МСФО 7(променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно трансфер финансови активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – не е приет от ЕК).* Тези промени са свързани с разширяване на изискванията за оповестяване на данни относно трансферирани финансови активи, вкл. в зависимост от обстоятелството дали към датата на финансовия отчет отчитащото се предприятие продължава да има участие и отговорност към съответния финансов актив чрез носене на определени рискове, права и ползи, и независимо дали трансферираните активи са отписани или не от отчета за финансово състояние.

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема за отчетна валута за представяне. Данните в отчета за финансовото състояние и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и на разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложения № 2.20.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовия отчет за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Сравнителната информация за 2009 г., представена в отчета за финансовото състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за паричните потоци на дружеството, е изготвена на база данните от индивидуалните годишни финансови отчети на двете предишни слели се дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД за 2009 г., при унифицираната счетоводна политика

за 2010 г. и елиминирани операции и разчети между тях. Тя е представена в настоящия финансов отчет единствено за да улесни сравнителния анализ на потребителите на отчета (Приложение № 27).

Сравнителна информация за 2009 г. в отчета за промените в собствения капитал също представя обединените показатели за *салдата и измененията* на всеки еднороден по съдържание капиталов компонент на собствения капитал (основен капитал, резерви, неразпределена печалба) от индивидуалните отчети за 2009 г. на двете слелите се дружества, независимо, че дружеството не е съществувало в правния мир през 2009 г.

Информация за съдържанието на компонентите на собствените капитали на двете предишни слели се дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД е оповестена в Приложение № 21.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага заключителния курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се третират в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като текущи приходи и разходи към “други приходи/(загуби) от дейността”, нетно.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за

приключването ѝ. Дружеството генерира приходи от такси по периодично предоставяни услуги за извършване на разплащания, достъп до информационни системи, ползване на мрежи за пренос на данни или по договори за абонаментна поддръжка на софтуери и други подобни. Тези приходи се признават текущо в отчета за всеобхватния доход (в текущия резултат за периода) при и за периода на предоставяне на услугата.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Нетните разлики от промяна на валутните курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”. В тази статия се представят и лихвите по банковите текущи сметки.

Приходите от лихви по предоставени депозити, както и приходите от дивиденди от инвестиции се представят в статията „финансови приходи” от отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която това не би довело до признаване на обекти в отчета за финансовото състояние, които не отговарят на определенията за активи и пасиви).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни заеми (нетно).

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са:

разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Този разход се представя към разходите за амортизация в отчета за всеобхватния доход.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Срокът на годност на отделните групи активи е определен от ръководството съобразно: физическото износване, спецификата на оборудването, предоставената информация от предприятието-производител на тези активи, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Полезният живот по групи активи е както следва:

- сгради – от 25 г. до 50 г.;
- съоръжения – от 10 до 25 г.;
- машини и оборудване – от 5 до 7 г.;
- сървъри – от 4 до 5 г.;
- компютърна и офис техника – от 2 до 5 г.;
- транспортни средства – от 4 до 6 г.;
- стопански инвентар – 7 г.

Когато отделни части на определен актив имат различен полезен живот те се обособяват като самостоятелни компоненти за целите на амортизирането.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат като други разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти и вътрешно-генерирани програмни продукти от самото дружество.

Първоначално оценяване

Разходите, свързани с научноизследователска дейност (научноизследователската фаза на вътрешен проект) се отчитат като разходи за периода на неговото възникване. Нематериален актив, който възниква в резултат на развойна дейност (фаза

“развитие/развойна” на вътрешен проект) се признава за актив когато са спазени следните критерии, които предприятието е в състояние да демонстрира:

- техническа способност за завършване на нематериалния актив, така че да бъде готов за употреба или продажба;
- намерение за завършване на нематериалния актив и за неговото използване или продажба;
- способност за използване или продажба на нематериалния актив;
- начините, по които нематериалния ще доведе до генерирането на бъдещи икономически ползи, както и на наличието на пазар за продуктите на нематериалния актив или на самия него или полезността му при вътрешна употреба;
- наличие на адекватни технически, финансови и други ресурси, необходими за финализиране развитието, използването или продажбата на нематериалния актив; и
- способност за оценяване на разходите, произтичащи от нематериалния актив по време на неговото развитие.

При оценката на вътрешно-генерираните програмни продукти се включват само преките разходи, направени за тяхното разработване на фаза “развойна” и от момента, от който тези продукти започнат да отговарят едновременно на горепосочените критерии. Тези разходи се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “капитализирани собствени разходи свързани със създаването на дълготрайни активи”.

Методи на амортизация

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 5 години.

Обезценка на активи

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава загубите от обезценката се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Финансови активи на разположение и за продажба

Дългосрочните инвестиции на разположение и за продажба на дружеството са недеривативни финансови активи, представляващи акции от капитала на други дружества (малцинствено участие), и които са определени от ръководството като предназначени “и за продажба” и не попадат в останалите категории на финансовите активи. Те са оценени и представени в отчета за финансовото състояние по себестойност, намалена до възстановима стойност при наличие на индикатори за обезценка на инвестицията, доколкото тези инвестиции са в затворени дружества, чиито акции не се търгуват и нямат котировки на активен пазар, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с висока несигурност, за да се достигне до надеждно определяне на по справедливата им стойност.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в статията други разходи от отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (Приложение № 2.18.1).

2.9. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от: доставната себестойност и нетна реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат материалите и стоките в тяхното настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността) - това са всички доставни разходи, които включват: покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалните запаси в готов за тяхното използване вид.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно претеглена стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация. Тя се определя на база анализ от специалисти в дружеството, като се използва информация за цени от последни доставки и/или офертни цени на материални запаси от същия вид.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и

несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход към “други разходи” (в печалбата или загубата за годината). В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва към “други доходи” (в печалбата или загубата за годината) за сметка на намаление на коректива.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.11. Срочни депозити в банки

Депозити в банки представляват вземания от банки по инвестирани свободни парични ресурси под формата на срочни депозити с оригинален матуритет над 3 месеца. В случай че остатъчният срок е над 12 месеца, вземането се класифицира като нетекущ актив. Депозитите се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по амортизируема стойност.

В отчета за финансовото състояние те се представят към групата на “срочни/блокирани депозити в банки”, с инвестиционна цел, а в отчета за паричните потоци – към паричните потоци, ангажирани в инвестиционната дейност на дружеството.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 (три) месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от инвестиции на дружеството в постоянно продължавани парични депозити – като инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на дружеството.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- при наличие на краткосрочно блокирани парични средства (депозити с оригинален матуритет до три месеца) същите са третираны като парични еквиваленти.

2.13. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при който не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.18.2).

2.14. Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя (в печалбата или загубата за годината).

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг - в печалбата или загубата за годината. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата по чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и здравно осигуряване през 2009 и 2010 г. за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството, е както следва:

- за периода 01.01.2009 г. – 31.12.2009 г. - 30.5% (от които 17.5% за сметка на работодател);
- за периода 01.01.2010 г. – 31.12.2010 г. - 28.5% (от които 16.4% за сметка на работодател);
- за периода 01.01.2011 г. – 31.12.2011 г. - 30.3% (от които 17.4% ще са за сметка на работодател).

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ГВРС” в размер на 0.1%, както и осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието, като за дружеството е 0.4%.

Осигурителните вноски, които са изцяло за сметка на работодателя (фонд “ГВРС” и фонд “ТЗПБ”) са в същите размери както през 2009 г.

От осигурителните вноски, които са изцяло за сметка на работодателя се запазва фонд “ТЗПБ” в същите размери както през 2010 г. За 2011 г. няма да се внасят вноски за фонд “ГВРС”.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, фонд “ГВРС”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават също като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка и признаване на сумата на разходите по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават 10 % от сегашната стойност на задължението по дефинираните

доходи в края на предходната година, се признават текущо през годината в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби се признават към разходи за персонала в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – брутното трудово възнаграждение за един месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на 2 брутни месечни работни заплати;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.16. Акционерен капитал и резерви

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ е акционерно дружество. Като такова то е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и **фонд Резервен**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на Общото събрание;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

2.17. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчната ставка за 2010 г. е 10 %. (2009 г.: 10 %)

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна и облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са други компоненти на всеобхватния доход или са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния друг компонент на всеобхватния доход или капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Приложената данъчна ставка към 31.12.2010 г. е 10 % (31.12.2009 г.: 10 %).

2.18. Финансови инструменти

2.18.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти, и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние .

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котира на активен пазар (Приложение № 2.10). Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти (срочни депозити) от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход към “други доходи от дейността” (в печалбата или загубата за годината).

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложение № 2.19)

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение № 2.8).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котираны. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена “купува”, обичайно за последния месец към датата на отчета за финансовото състояние, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи, или по изключение,

- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”.

При всяка продажба на инвестициите от този тип реализираните печалби или загуби се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи” или респ. “финансови разходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в

печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди към статията „финансови приходи”.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.18.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. (Приложение № 2.13)

2.19. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството. (Приложение № 23)

Обезценки на вземания

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност, или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането повече от 90 дни се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци от това вземане, дисконтирани по пазарен лихвен процент към датата на отчета за финансовото състояние (на

база инвестиционните депозити). Когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се отписва. (Приложение № 17)

Признаване на вътрешно-генерирани програмни продукти

От всички вътрешно-създадени програмни продукти и доработки на съществуващи версии се признават и капитализират в отчета за финансовото състояние само тези, за които на фазата на тяхното разработване има висока сигурност, че те ще бъдат включени за използване в основната дейност на дружеството съгласно утвърдените планове и ще генерират приходи. При тяхната оценка се включват разходите за персонала, пряко участващ в разработването им, преки разходи за материали и за амортизации на активи, и други преки разходи (ако има такива), използвани през периода на създаването на актива (Приложение № 9).

Капитализираните разходи за разработка на вътрешно-създадени програмни продукти се амортизират на база очакван полезен живот, но не повече от 5 години, защото историческият опит на дружеството показва, че това е средният живот на повечето разработки, след което се налага нова преработка, подмяна или доработка (Приложение № 13).

3. ПРИХОДИ

Приходите са от предоставяне на услуги и включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Транзакции с банкови карти	10,229	9,433
Услуги по БИСЕРА	5,762	5,969
Мрежови и информационни услуги	4,068	3,495
Софтуерни услуги	2,478	2,100
Персонализация и управление на карти	1,622	1,624
Инсталация на терминални устройства ATM и ПОС и сервиз на ATM	1,282	1,672
Телекомуникационни такси	414	392
Такси Aristion, Master Card, 3 D търговци	209	177
Услуги по реализиране на интерфейсна връзка	161	164
Обучение на оператори на ATM	60	72
Инженерингови услуги	41	49
Допълнителни услуги (справки, статистики)	26	15
Общо	26,352	25,162

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

Другите доходи и загуби от дейността, нетно включват:

	2010 BGN '000	2009 * BGN '000
Положителни/(отрицателни) разлики от промяна на валутни курсове, нетно	452	(103)
<i>Приходи от продажби на дълготрайни активи</i>	429	206
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	(247)	(13)
Печалба/(загуба) от продажба на дълготрайни активи	182	193
<i>Приходи от продажби на стоки</i>	282	352
<i>Отчетна стойност на продадени стоки</i>	(209)	(269)
Печалба/(загуба) от продажба на стоки	73	83
Наеми	50	60
Лихви по текущи сметки	9	15
Други	-	24
Общо	766	272

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Основни материали	380	404
Горива и енергия	395	325
Офис и канцеларски материали	76	57
Рекламни материали	58	73
Общо	909	859

Разходите за *основни материали* включват: ленти, използвани при персонализация на банкови карти, пликове за отпечатване на ПИН писма и материали използвани при сервизирането на банкомати, смарткарти и консумативи за удостоверителни услуги.

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Сервизни и лицензни такси	1,593	1,451
Консултантски услуги	1,058	238
Наеми	650	836
Телекомуникационни услуги	501	465
Такси за сертификати	294	267
Реклама	203	174
Текущи ремонти	124	52
Транспорт	80	218
Обучения	70	136
Застраховки	70	71
Данъци и такси	58	50
Банкови такси	32	34
Други услуги	67	37
Общо	4,800	4,029

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

Разходите за персонала включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Възнаграждения и заплати	7,593	6,796
Вноски по социалното осигуряване	849	868
Социални придобивки и плащания	917	857
Начислени суми за неизползвани платени отпуски	80	298
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	11	47
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	98	155
Общо	9,548	9,021

Начисленията за дългосрочни задължения на персонала включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Разход за текущ стаж	66	62
Разход за лихви	33	35
Разход за минал стаж, признат през периода	2	-
Нетна актюерска (печалба)/загуба, призната през периода	(3)	58
Общо	98	155

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Командировки	249	175
Представителни мероприятия	104	120
Брак на активи	46	22
Обезценка на вземания	4	-
Обезценка на капитализирани разходи за придобиване на дълготрайни активи	-	25
Други	36	46
Общо	439	388

9. КАПИТАЛИЗИРАНИ СОБСТВЕНИ РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Капитализираните собствени разходи в размер на 47 х.лв. (2009 г.*: 346 х.лв.) включват разходите по развойната дейност, направени във връзка със създаването на вътрешно генерирани програмни продукти „БИСЕРА 7 – EUR” и „Предплатена електронна фактура”.

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Приходи от лихви по предоставени депозити	1,120	1,550
Приходи от финансови активи на разположение и за продажба	-	35
Общо	<u>1,120</u>	<u>1,585</u>

11. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данък за периодите, завършващи на 31 декември са:

	2010 BGN '000	2009* BGN '000
<u>Отчет за всеобхватния доход (печалба за годината)</u>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	7,928	10,469
Текущ разход за данък върху печалбата за годината 10% (2009 г.: 10 %)	793	1,046
Отстъпка съгласно чл. 92 ал.5 от ЗКПО <i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>	-	(1)
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	89	(70)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	<u>882</u>	<u>975</u>

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Равнение на разхода за данък върху печалбата, определен спрямо счетоводния резултат <u>(печалба за годината)</u> :	2010	2009*
	BGN '000	BGN '000
Счетоводна печалба за годината	8,777	9,701
Данък върху печалбата - 10 %	878	970
Отстъпка съгласно чл. 92 ал.5 от ЗКПО	-	(1)
От непризнати суми по данъчни декларации свързани с: увеличения – 43 х.лв. (2009 г.* : 59 х.лв.)	4	6
Общо	882	975

12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Разходи за придобиване		Други		Общо	
	2010 BGN '000	2009* BGN'000	2010 BGN '000	2009* BGN'000	2010 BGN'000	2009* BGN'000	2010 BGN'000	2009* BGN'000	2010 BGN'000	2009* BGN'000	2010 BGN '000	2009* BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	5,772	5,772	15,306	15,481	1,024	925	8,073	306	287	820	30,462	23,304
Придобити	7,429	-	9,083	3,465	82	166	6,186	7,767	341	13	23,121	11,411
Отписани	(286)	-	(3,960)	(4,179)	(13)	(67)	(14,259)	-	(349)	(7)	(18,867)	(4,253)
Трансфер	-	-	5	539	-	-	-	-	(5)	(539)	-	-
Салдо на 31 декември	<u>12,915</u>	<u>5,772</u>	<u>20,434</u>	<u>15,306</u>	<u>1,093</u>	<u>1,024</u>	<u>-</u>	<u>8,073</u>	<u>274</u>	<u>287</u>	<u>34,716</u>	<u>30,462</u>
Натрупа на амортизация												
Салдо на 1 януари	883	736	8,361	9,329	644	565	-	-	211	188	10,099	10,818
Начислена амортизация за годината	142	147	2,534	2,403	146	135	-	-	304	30	3,126	2,715
Отписана амортизация	(54)	-	(3,895)	(3,371)	(13)	(56)	-	-	(348)	(7)	(4,310)	(3,434)
Салдо на 31 декември	<u>971</u>	<u>883</u>	<u>7,000</u>	<u>8,361</u>	<u>777</u>	<u>644</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>167</u>	<u>211</u>	<u>8,915</u>	<u>10,099</u>
Балансова стойност												
на 31 декември	<u>11,944</u>	<u>4,889</u>	<u>13,434</u>	<u>6,945</u>	<u>316</u>	<u>380</u>	<u>-</u>	<u>8,073</u>	<u>107</u>	<u>76</u>	<u>25,801</u>	<u>20,363</u>
Балансова стойност												
на 1 януари	<u>4,889</u>	<u>5,036</u>	<u>6,945</u>	<u>6,152</u>	<u>380</u>	<u>360</u>	<u>8,073</u>	<u>306</u>	<u>76</u>	<u>632</u>	<u>20,363</u>	<u>12,486</u>

Към 31.12.2010 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 2,023 х.лв. (31.12.2009 г.*: 2,093 х.лв.) и сгради с балансова стойност 9,921 х.лв. (31.12.2009 г.*: 2,796 х.лв.).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Към 31.12.2010 г. дружеството няма разходи за придобиване на дълготрайни материални активи.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември 2009 г.* включват:

- разходи по изграждане на нова сграда – 6,002 х.лв.;
- сървъри във връзка с мигрирането на Системата за финансово обслужване – 508 х.лв.
- UPS система, предназначена за резервно електро - захранване – 495 х.лв.;
- аванс за комуникационно оборудване и системи за сигурност на сградата – 1,058 х.лв.;
- други - 10 х.лв.

Към 31.12.2010 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи с отчетна стойност 2,060 х. лв. (31.12.2009* г.: 3,585 х.лв.), които са напълно амортизирани, но продължават да се използват в стопанската дейност.

Към 31.12.2010 г. няма учредени тежести (ипотеки, залози) върху имотите, машините и оборудването на дружеството (31.12.2009* г.: няма).

13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти		Вътрешно-генерирани програмни продукти от развойна дейност		Вътрешно-генерирани програмни продукти в процес на разработване по развойна дейност		Разходи за придобиване		Общо	
	2010 BGN '000	2009* BGN '000	2010 BGN '000	2009* BGN '000	2010 BGN '000	2009* BGN '000	2010 BGN '000	2009* BGN '000	2010 BGN '000	2009* BGN '000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	4,807	4,392	173	173	310	-	-	69	5,290	4,634
Придобити	449	407	47	-	-	310	-	-	496	717
Отписани	(1,818)	(35)	-	-	-	-	-	-	(1,818)	(35)
Трансфер	-	44	310	-	(310)	-	-	(44)	-	-
Салдо на 31 декември	3,438	4,808	530	173	-	310	-	25	3,968	5,316
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	3,555	2,967	173	145	-	-	-	-	3,728	3,112
Начислена амортизация за годината	622	624	64	28	-	-	-	-	686	652
Отписана амортизация за годината	(1,810)	(35)	-	-	-	-	-	-	(1,810)	(35)
Обезценка	-	-	-	-	-	-	-	25	-	25
Салдо на 31 декември	2,367	3,556	237	173	-	-	-	25	2,604	3,754
Балансова стойност на 31 декември	1,071	1,252	293	-	-	310	-	-	1,364	1,562
Балансова стойност на 1 януари	1,252	1,425	-	28	310	-	-	69	1,562	1,522

14. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба включват участия в следните дружества:

<i>Дружество</i>	<i>страна</i>	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>%</i> <i>участие</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>	<i>%</i> <i>участие</i>
Свободна безмитна зона Бургас АД	България	11	2,17	11	2,17
Централен депозитар АД	България	3	2,20	3	2,20
Общо		14		14	

15. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Като други нетекущи активи в отчета за финансовото състояние към 31.12.2010 г. е представена сумата в размер на 482 х.лв., основно представляваща дългосрочно предплатени разходи за сервизно обслужване, до м. ноември 2014 г. (31.12.2009 г.*: 447 х.лв.).

16. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството към 31 декември включват:

	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>
Материали	254	171
Стоки	142	276
Проекти на клиенти в процес на изпълнение	-	36
Общо	396	483

Наличните *стоки* се състоят от интегрирани модули и модеми за доокомплектоване на банкомати, карточетци, използвани за предоставяне на удостоверителни услуги

Наличните към 31 декември *материали* включват: ленти за персонализация на карти, пликкове за отпечатване на ПИН писма и смарт-карти.

Наличните материални запаси са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване.

17. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Вид на вземането</i>		
Вземания от клиенти	2,765	3,069
<i>в т.ч. до 3 м.</i>	2,472	3,069
Предоставени аванси на доставчици за услуги	10	80
Общо	<u>2,775</u>	<u>3,149</u>

Възrastовата структура на непаядежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	2,418	2,313
от 31 до 90 дни	54	756
Общо	<u>2,472</u>	<u>3,069</u>

Възrastовата структура на просрочените необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	-	-
от 91 до 180 дни	280	-
от 181 дни до 365	13	-
Общо	<u>293</u>	<u>-</u>

Възrastовата структура на просрочените обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
над 1 г.	4	-
Обезценка	4	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Движение на коректива за обезценка

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	-	-
Отчетена обезценка	4	-
Салдо в края на годината	<u>4</u>	<u>-</u>

Вземанията от клиенти към 31.12.2010 г. основно са текущи и са свързани с услуги, предоставени през месец декември 2010 г. По-голямата част от тях са събрани в началото на 2011 г.

Вземанията са левови и безлихвени.

Основната част от вземанията са с кредитен период в рамките на 30 дни от датата на получаване на фактурата.

18. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите текущи активи към 31 декември включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Предплатени разходи	741	603
Данъци за възстановяване	32	114
Други	321	19
Общо	<u>1,094</u>	<u>736</u>

Предплатени разходи за бъдещи периоди към 31 декември включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Предплатени сервизни и лицензни такси	634	465
Медицински такси	-	50
Годишна такса RINGS	40	40
Застраховки	39	40
Абонамент	28	8
Общо	<u>741</u>	<u>603</u>

Тези разходи ще бъдат признати като текущи в отчета за всеобхватния доход през следващите 12 месеца на равни месечни вноски.

Данъците за възстановяване към 31 декември включват:

	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>
Корпоративен данък	16	-
Данък при източника	16	17
Данък върху добавена стойност	-	97
Общо	<u>32</u>	<u>114</u>

Другите текущи активи представляват вземане за изградени кабелни съоръжения за присъединяване на новата сграда на дружеството към електроразпределителната мрежа.

19. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ

Депозитите в банки включват:

	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>
Срочни депозити в лева, с оригинален матуритет от 6 до 12 месеца	16,788	3,322
Срочни депозити с оригинален матуритет 3 до 6 месеца	9,245	5,131
Общо	<u>26,033</u>	<u>8,453</u>

Договорените лихвени равнища на депозитите в лева са в рамките от 3,5% до 7%.

Към 31.12.2010 г. амортизируемата стойност на предоставените депозити във валута включва: 162 х. евро и 4,728 х.щ.д. (31.12.2009 г.* : 162 х. евро и 1,498 х. щ. д.) при договорени лихвени нива от 1,2 % до 1,75 % (2009 г.* : от 2,5 % до 3,15 %).

Към 31.12.2010 г. като нетекущи депозити в банки е представена сумата в размер на 133 х.лв. (31.12.2009 г.: 123 х.лв.), представляваща блокиран срочен депозит в лева с оригинален срок три години. Договорената годишна лихва по този депозит е в размер на 9%. Дружеството е сключило договор за блокирането на този депозит с цел обезпечаване на издадена банкова гаранция от същата банка, със същия срок и за гарантиране на добро изпълнение по сключен от дружеството договор за услуги.

20. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и парични еквиваленти включват:

	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>
Разплащателни сметки в лева	6,638	5,179
Разплащателни сметки във валута	1,641	3,712
Срочни депозити в лева с оригинален матуритет до 3 месеца	879	16,949
<i>в т.ч.: начислени лихви</i>	5	52
Парични средства в каса	10	9
Общо:	9,168	25,849

Краткосрочните депозити са депозити в лева с оригинален срок от един до три месеца.

Договорените лихвени нива на депозитите в лева са на равнища от 1,2% до 6,5%.

Паричните средства по разплащателни сметки във валута са в щатски долари –828 х. щ.д. и в евро – 216 х.евро (31.12.2009 г.* : 2,703 х. щ.д. и 13 х.евро).

Лихвените равнища по разплащателните сметки във валута и лева за 2010 г. са в размер от 0.1% до 0.2 % (2009 г.* : от 0.1% до 0.2 %).

21. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	<i>31.12.2010</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2009*</i> <i>BGN '000</i>
Основен акционерен капитал	10,639	10,639
Резерви	46,155	37,430
Нетна печалба за годината	7,895	8,726
Общо	64,689	56,795

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2010 г. регистрираният акционерен капитал на “БОРИКА- БАНКСЕРВИЗ” АД е разпределен в 1,063,894 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 10 лв. всяка една.

Резервите на новосъздаденото дружество са обединените резерви на двете предишни слели се дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, които са формирани от разпределение на печалбите на двете дружества, съгласно изискванията на Търговския закон и уставите на дружествата. Новото дружество, БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е правопреемник на тези резерви.

Аналогично, сумата на *неразпределената печалба* към 1.01.2010 г. са обединените суми на двете предишни слели се дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД.

22. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

<i>Описание на обектите</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>31.12.2010 BGN'000</i>	<i>31.12.2010 BGN'000</i>	<i>31.12.2009* BGN'000</i>	<i>31.12.2009* BGN'000</i>
Имоти, машини и оборудване	4,854	(485)	4,041	(404)
Общо пасиви по отсрочени данъци	4,854	(485)	4,041	(404)
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	(543)	54	(566)	57
Начисления за неползвани отпуски	(379)	38	(510)	51
Неизплатени бонуси на персонала	(84)	8	(12)	1
Обезценка на капитализирани разходи за придобиване на нематериални активи	(24)	2	(24)	2
Обезценка на вземания	(4)	1	-	-
Общо активи по отсрочени данъци	(1,034)	103	(1,112)	111
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата	3,820	(382)	2,929	(293)

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността, отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба през следващите отчетни периоди.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за годината е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2010 година BGN'000</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината икономия/ (разход) BGN'000</i>	<i>Салдо на 31 декември 2010 година BGN'000</i>
Имоти, машини и оборудване	(404)	(81)	(485)
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	57	(3)	54
Начисления за неползвани отпуски	51	(13)	38
Неизплатени бонуси на персонала	1	7	8
Обезценка на капитализирани разходи за придобиване на нематериални активи	2	-	2
Обезценка на вземания	-	1	1
Общо	(293)	(89)	(382)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2009* година BGN'000</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината икономия/ (разход) BGN'000</i>	<i>Салдо на 31 декември 2009* година BGN'000</i>
Имоти, машини и оборудване	(469)	65	(404)
Начисления за неползвани отпуски	54	(3)	51
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	44	13	57
Неизплатени бонуси на персонала	6	(5)	1
Провизия за задължения	2	(2)	-
Обезценка на капитализирани разходи за придобиване на нематериални активи	-	2	2
Общо	(363)	70	(293)

23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Задълженията към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране (Приложение № 2.15). За определянето на тези задължения дружеството е назначило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер. На база на изготвения от актюера доклад е определено задължение в отчета за финансовото състояние

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

към 31.12.2010 г. в размер на 543 х.лв. (31.12.2009* г.: 566 х .лв. – обща сума на задълженията на двете предишни слели се дружества).

Изменението на признатото в отчета за финансовото състояние задължение на дружеството за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Сегашна стойност на задълженията на 1 януари</i>	532	561
<i>Непризната актюерска печалба/(загуба) на 1 януари</i>	34	(119)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 1 януари	566	442
Разход, признат в отчета за всеобхватния доход за периода - текуща печалба или загуба за периода (<i>Приложение № 7</i>)	98	155
Извършени плащания през периода	(121)	(31)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	543	566
<i>Непризната актюерска печалба/(загуба) на 31 декември</i>	76	34
<i>Сегашна стойност на задълженията на 31 декември</i>	467	532

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране и определянето на актюерската (печалба)/загуба е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	532	561
Разход за лихви за периода	33	35
Разход за текущ стаж за периода	66	62
Разход за минал стаж, признат през периода	2	-
Извършени плащания през периода	(121)	(31)
Актюерска печалба за периода	(45)	(95)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	467	532

При определяне на стойността към 31.12.2010 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението в България за периода 2005 г. - 2007 г.;

- темп на текучество – от 12 % до 0 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи (31.12.2009 г.*: от 10 % до 0 % в зависимост от пет обособени възрастови групи);
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 6,50\%$ (31.12.2009 г.*: 7,0 %). Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет). Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, дисконтовата норма е определена чрез екстраполация;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 3 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период за 2010 г., а за останалите е предвидено – 4 % за всяка година.

24. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици	414	2,339
Клиенти по аванси	58	94
Общо	472	2,433

Задълженията към доставчици са левови и безлихвени и са погасени в началото на 2010 г.

Всички задължения са обичайно с кредитен период от 30 дни от датата на получаване на фактурата.

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Задълженията за данъци включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данък добавена стойност	328	176
Данък върху доходите на физически лица	101	96
Данъци при източника и други данъци	6	2
Данъци върху печалбата	-	76
Общо	435	350

Данъчните задължения на дружеството към 31.12.2010 г. са текущи.

До датата на издаване на отчета на дружеството не са извършени ревизии и проверки.

За двете предишни слели се дружества, извършените проверки и ревизии са както следва:

а) БОРИКА АД:

- Данъчна проверка по Закона за корпоративното подоходно облагане – до 31.12.2005 г.
- Данъчна проверка по ЗДДС – до 31.12.2005 г.
- Национален осигурителен институт – до 30.06.2004 г.

б) Банксервиз АД:

- Данъчна проверка по Закона за корпоративното подоходно облагане – до 31.12.2002 г.
- Данъчна проверка по ЗДДС – до 31.12.2002 г.
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2000 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социално осигуряване включват:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения по неизползвани компенсирани отпуски	333	439
Текущи задължения за възнаграждения	259	120
Задължения за социално осигуряване върху текущи задължения	101	112
Задължения за социално осигуряване върху неизползван отпуск	46	71
Общо	739	742

27. ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА БОРИКА АД И БАНКСЕРВИЗ АД ЧРЕЗ СЛИВАНЕ

Дейност на слелите се предишни дружества

Основната дейност на двете предишни дружества до датата на сливането, е както следва:

- БОРИКА АД – разработване, поддържане и опериране платежната система БОРИКА за обслужване на плащания по операции с банкови карти на територията на Република България.
- Банксервиз АД – разработване, поддържане и опериране платежната система БИСЕРА 6 за обслужване на клиентски преводи, предназначени за изпълнение в определен момент, както и на системата за бюджетни плащания СЕБРА – система за наблюдение и управление на плащанията от включените в нея бюджетни предприятия в рамките на предварително зададени лимити.

И двете дружества са били част от националната платежна система.

Новообразуваното през 2010 г. дружество БОРИКА-БАНКСЕРВИЗ АД е универсален правоприменик на дейностите на двете предишни слели се дружества (Приложение № 1).

Счетоводен метод на отчитане сливането

Сливването между предишните две дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, е отчетено счетоводно като реструктуриране в настоящия финансов отчет на новото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД, доколкото последното е универсален правоприменик, съставът и структурата на акционерите, и респ. и процентът на участието им (собствеността) в двете дружества се запазва относително непроменен и в новоучреденото дружество. Не е установен придобиващ, доминираща или променена дейност, както и доминиращо присъствие на едно от ръководствата на двете слели се дружества.

За счетоводни цели е била приета за дата на сливане датата - 01.01.2010 г., към която дата е изготвен встъпителен отчет за финансовото състояние на новото дружество - БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД.

Операцията по реструктурирането дейността на двете предишни слели се дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД в новото дружество БОРИКА- БАНКСЕРВИЗ АД, е счетоводно отчетена и представена като е приложен методът „обединяване на участия”. Съгласно изискванията и правилата на този метод дейността и имуществото на дружествата са представени в настоящия финансов отчет така, сякаш те винаги са били обединени, независимо от правните събития и процедури и техните ефекти върху правния статут и живот на предишните дружества и на новосъздаденото. Приложени са балансовите оценки от индивидуалните финансови отчети на предишните дружества, а не справедливи стойности към датата на операцията. Поради това не е отчетена репутация и други, непризнати преди, нематериални активи, притежавани от двете дружества.

Статиите с еднакво съдържание от финансовите отчети на двете дружества, са представени с обща сума по съответната статия във финансовия отчет на нововъзникналото дружество БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД, както за периода от 2010 г. до датата, на която е извършено правното регистриране на преструктурирането, така и за сравнителните данни, представени във финансовия отчет за 2009 г. (Приложение № 2.2). Аналогичен подход е приложен и по отношение на компонентите на собствения капитал, като ефектът от преструктурирането е отчетен за сметка на резервите. Приложена е унифицирана счетоводна политика на отчитане и представяне на отделните статии и обекти от финансовия отчет на слелите се дружества, като там където е било необходимо - са извършени и съответните рекласификации. Елиминирани са всички открити разчети и стопански операции, вкл. и ефектите от тях, между предишните дружества, без значение дали са настъпили преди или след преструктурирането.

Встъпителен отчет за финансово състояние на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

Встъпителният отчет за финансовото състояние на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД на 01.01.2010 г., е изготвен на база балансовите стойности на активите и пасивите на двете предишни слели се дружества от индивидуалните им отчети за финансовото състояние към 31.12.2009 г., и е както следва:

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

	Приложение	БОРИКА АД	Банксервиз АД	Обединен	рекласификация	БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД
АКТИВИ		01.01.2010 BGN '000	01.01.2010 BGN '000	01.01.2010 BGN '000	01.01.2010 BGN '000	01.01.2010 BGN '000
Нетекущи активи						
Имоти, машини и оборудване	12	10,870	9,493	20,363	-	20,363
Нематериални активи	13	760	802	1,562	-	1,562
Финансови активи на разположение за продажба	14	-	14	14	-	14
Блокирани депозити в банки	19	-	123	123	-	123
Други нетекущи активи	15	441	6	447	-	447
		12,071	10,438	22,509	-	22,509
Текущи активи						
Материални запаси	16	182	301	483	-	483
Търговски вземания	17	1,380	1,729	3,109	40	3,149
Други текущи активи	18	458	318	776	(40)	736
Срочни депозити в банки	19	4,404	4,049	8,453	-	8,453
Парични средства и парични еквиваленти	20	22,737	3,112	25,849	-	25,849
		29,161	9,509	38,670	-	38,670
ОБЩО АКТИВИ		41,232	19,947	61,179	-	61,179
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ						
СОБСТВЕН КАПИТАЛ						
Основен акционерен капитал		5,000	5,639	10,639	-	10,639
Резерви		26,128	11,302	37,430	-	37,430
Неразпределена печалба		7,366	1,360	8,726	-	8,726
	21	38,494	18,301	56,795	-	56,795
ПАСИВИ						
Нетекущи задължения						
Пасиви по отсрочени данъци	22	83	210	293	-	293
Задължения към персонала при пенсиониране	23	89	477	566	-	566
		172	687	859	-	859
Текущи задължения						
Търговски задължения	24	2,312	75	2,387	46	2,433
Задължения за данъци	25	47	303	350	-	350
Задължения към персонала и социалното осигуряване	26	207	535	742	-	742
Други текущи задължения		-	46	46	(46)	-
		2,566	959	3,525	-	3,525
ОБЩО ПАСИВИ		2,738	1,646	4,384	-	4,384
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		41,232	19,947	61,179	-	61,179

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Основно направените корекции са рекласификации от приложението на унифицирана счетоводна политика.

Справедливата стойност на нетните активи на двете дружества към счетоводната дата на сливането – 01.01.2010 г. е както следва: БОРИКА АД – 54,220 х.лв.; Банксервиз АД – 28,414 х.лв.

Сравнителна информация за 2009 година

Във финансовия си отчет за 2010 г. новосъздаденото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД представя сравнителна информация за 2009 г. на база обединяване на индивидуалните финансови отчети на двете предишни слели си дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД (Приложение № 2.2.), както следва:

Отчет за финансовото състояние

Данните от встъпителния отчет за финансовото състояние на 01.01.2010 г. са представени като сравнителни данни към 31.12.2009 г.

Отчет за всеобхватния доход

Приложение		БОРИКА АД	Банксервиз АД	Обединен	рекла- сифи- кация	БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД
		2009 BGN '000	2009 BGN '000	2009 BGN '000	2009 BGN '000	2009 BGN '000
Приходи	3	13,742	11,772	25,514	(352)	25,162
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	4	(98)	699	601	(329)	272
Разходи за материали	5	(327)	(446)	(773)	(86)	(859)
Разходи за външни услуги	6	(2,085)	(1,857)	(3,942)	(87)	(4,029)
Разходи за персонала	7	(2,689)	(6,330)	(9,019)	(2)	(9,021)
Разходи за амортизация	12,13	(1,276)	(2,091)	(3,367)	-	(3,367)
Други разходи за дейността	8	(105)	(458)	(563)	175	(388)
Отчетна стойност на продадени стоки		(149)	(120)	(269)	269	-
Капитализирани собствени разходи за дълготрайни активи	9	-	346	346	-	346
Печалба от оперативната дейност		7,013	1,515	8,528	(412)	8,116
Финансови приходи	10	1,173	-	1,173	412	1,585
Печалба преди данък върху печалбата		8,186	1,515	9,701	-	9,701
Разход за данък върху печалбата	11	(820)	(155)	(975)	-	(975)
Нетна печалба за годината		7,366	1,360	8,726	-	8,726
Други компоненти на всеобхватния доход		-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината		7,366	1,360	8,726	-	8,726

Основно направените корекции са рекласификации от приложението на унифицирана счетоводна политика.

28. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица и вид свързаност

Българска народна банка (БНБ) притежава 36.11 % от капитала на дружеството, като се явява основен акционер, а дружеството - нейно асоциирано предприятие.

Сделки със свързани лица

Осъществените през 2010 година и 2009 година сделки с Българска народна банка са както следва:

	<i>31.12.2010</i>	<i>31.12.2009*</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставки, в т.ч.:	40	40
Годишна такса за системен оператор	40	40
Продажби, в т.ч.:	428	536
Разработване и поддръжка на софтуер	336	445
Обработка и пренос на информация	44	42
Услуги по БИСЕРА	24	25
Други	24	24

Открити разчети със свързани лица

Към 31.12.2010 г. вземанията от свързани лица са в размер на 43 х.лв. (31.12.2009 г.* : 42 х.лв).

Възнаграждения на ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 758 х. лв. за 2010 г. (2009 г.* : 790 х.лв.).

29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, лихвен и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансови пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на извършваните от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото почти изцяло неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон. То поддържа и определени валутни експозиции, деноминирани в щатски долари под формата основно на банкови депозити и текущи сметки с парични средства, необходими предимно за осигуряване на бъдещи разплащания по доставки на активи за дейността, деноминирани в щатски долари.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към валутния риск:

<i>31 декември 2010 година</i>	<i>B USD</i>	<i>в EUR</i>	<i>в български лева</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	6	-	2,767	2,773
Блокирани и срочни депозити в банки	6,964	316	18,870	26,150
Парични средства и парични еквиваленти	1,218	427	7,523	9,168
Общо финансови активи	8,188	743	29,174	38,105
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	2	228	184	414
Общо финансови пасиви	2	228	184	414
<i>31 декември 2009 година*</i>	<i>B USD</i>	<i>в EUR</i>	<i>в български лева</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	6	-	3,082	3,088
Депозити в банки	2,044	318	6,214	8,576
Парични средства и парични еквиваленти	3,696	33	22,120	25,849
Общо финансови активи	5,746	351	31,430	37,527
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	-	3	2,336	2,339
Общо финансови пасиви	-	3	2336	2,339

Валутният риск спрямо промените на курса на българския лев спрямо щатския долар се наблюдава текущо, като дружеството поддържа парични средства в щатски долара в рамките на прогнозните плащания в тази валута.

Анализ на валутната чувствителност

В таблицата по-долу е представена валутната чувствителност на валутната експозиция на дружеството спрямо щатския долар при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	<i>USD</i>	
	<i>2010</i>	<i>2009*</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Финансов резултат (печалба или загуба)</i> +	736	516
<i>Собствен капитал (натрупани печалби)</i> +	736	516
<i>Финансов резултат (печалба или загуба)</i> -	(736)	(516)
<i>Собствен капитал (натрупани печалби)</i> -	(736)	(516)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил увеличение с 736 х.лв. или 9 % (за 2009 г.* : 516 х.лв. или 6 %). Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансовата структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през съответния период (отчетна година).

б. Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на услугите и стоките, обект на неговите операции, защото те са специфични за определен кръг клиенти и доставчици и има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара. Също така то няма практика да инвестира активно в ценни книжа. Инвестициите му във финансови активи държани и за продажба са в затворени дружества, чиито акции не се търгуват.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са под формата на парични средства, текущи и срочни депозитни банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти. За ограничаване на риска относно паричните средства политика на дружеството е да оперира само със стабилни финансови институции в България с висока репутация и ликвидна стабилност. Едновременно те се явяват и негови акционери.

По отношение на клиентите, които са основно банките в България, политиката на дружеството е да извършва продажбите си при условията на незабавно плащане. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от финансово счетоводния отдел, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Поради това е установен обичаен кредитен период и респ. събираемост в рамките на 30 дни.

Най-голяма концентрация на вземания към 31.12.2010 г., изчислена като относителен дял спрямо балансовата стойност на търговските вземания, дружеството има към следните клиенти:

	<i>31.12.2010</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>%</i>
клиент 1	423	15,30 %
клиент 2	290	10,48 %
клиент 3	237	8,58 %
клиент 4	192	8,03 %

Концентрацията на вземанията от търговски банки по предоставени парични средства в разплащателни сметки и срочни депозити към 31.12.2010 г., изчислена като относителен дял спрямо балансовата стойност на паричните средства и парични еквиваленти и депозити в банки е както следва:

	<i>31.12.2010</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>%</i>
банка 1	24,444	70,11 %
банка 2	3,257	9,34 %

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Дружеството генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и не ползва привлечени кредитни ресурси. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. За свободните средства се обмисля временно инвестиране при най-добри лихвени равнища – основно в банкови депозити с матуритет между 6 до 12 месеца.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на отчета за финансовото състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е изискуемо.

<i>31 декември 2010 година</i>	<i>На</i>	<i>до 1 м.</i>	<i>от 1</i>	<i>от 3 м.</i>	<i>от 6 м.</i>	<i>над</i>	<i>Общо</i>
	<i>Виждане</i>		<i>до 3 м.</i>	<i>до 6 м.</i>	<i>до 12 м.</i>	<i>12 м.</i>	
		<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи							
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	-	1,596	1,177	-	-	-	2,773
Блокирани и срочни депозити в банки	-	11,012	1,134	514	13,854	149	26,663
Парични средства и парични еквиваленти	8,287	503	380	-	-	-	9,170
Общо финансови активи	8,287	13,111	2,691	514	13,854	163	38,620
Финансови пасиви							
Задължения към доставчици	-	414	-	-	-	-	414
Общо финансови пасиви	-	414	-	-	-	-	414

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

<i>31 декември 2009 година *</i>	<i>на</i>	<i>до 1 м.</i>	<i>от 1</i>	<i>от 3 м.</i>	<i>от 6 м.</i>	<i>над</i>	<i>Общо</i>
	<i>виждане</i>		<i>до 3 м.</i>	<i>до 6 м.</i>	<i>до 12 м.</i>	<i>12 м.</i>	
		<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи							
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	-	3,075	6	1	2	4	3,088
Блокирани и срочни депозити в банки	-	5,332	3,167	-	-	149	8,648
Парични средства и парични еквиваленти	8,900	1,926	15,176	-	-	-	26,002
Общо финансови активи	8,900	10,333	18,349	1	2	167	37,752
Финансови пасиви							
Задължения към доставчици	-	2,335	-	2	2	-	2,339
Общо финансови пасиви	-	2,335	-	2	2	-	2,339

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите и пасивите на дружеството лихвоносните финансови инструменти имат изразен дял в паричните средства по текущи банкови сметки и предоставени срочни банкови депозити. Затова приходите и оперативните парични потоци са повлияни от промените в пазарните лихвени равнища на депозитите. Основната част от лихвоносните активи (депозитите в банки) са с фиксиран лихвен процент, който се запазва непроменен до падежа на съответния депозит. Ръководството текущо наблюдава и разпределя матуриретната структура на депозитите по начин, който да осигури минимизиране на ефекта от евентуална негативна за дружествата промяна в пазарните лихвени равнища.

И към 31.12.2010 г. дружеството не е изложено на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни задължения, защото те са обичайно търговски и не са лихвоносни (и за двете представени години).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2010 г.

<i>31 декември 2010 година</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>безлихвени</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	-	-	2,773	2,773
Блокирани и срочни депозити в банки	-	25,713	437	26,150
Парични средства и парични еквиваленти	8,289	874	5	9,168
Общо финансови активи	8,289	26,587	3,229	38,105
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	-	-	414	414
Общо финансови пасиви	-	-	414	414
<i>31 декември 2009 година *</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>безлихвени</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	14	14
Търговски вземания и други вземания	-	-	3,088	3,088
Депозити в банки	-	8,504	72	8,576
Парични средства и парични еквиваленти	8,891	16,920	38	25,849
Общо финансови активи	8,891	25,424	3,212	37,527
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	-	-	2,339	2,339
Общо финансови пасиви	-	-	2,339	2,339

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите (съдружниците) и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно ще финансира дейността си от собствените си генерирани печалби.

Справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котирани “цени купува” към датата на отчета за финансовото състояние. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на отчета за финансовото състояние. Котирани пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти се използват за дългосрочни дългове. Други техники, като тези на дисконтираните парични потоци, се използват за определянето на останалите инструменти.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските и други краткосрочни вземания и задължения, и банковите депозити, дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност. Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания, банкови депозити и търговски задължения) и поради това тяхната справедлива стойност може да се приеме, че е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите по настоящем обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

30. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Дружеството е регистриран доставчик на удостоверителни услуги по Закона за електронния документ и електронния подпис и съгласно изискванията на Наредба за дейността на доставчиците на удостоверителни услуги, реда за нейното прекратяване и за изискванията при предоставяне на удостоверителни услуги следва да разполага по всяко време с оборудване със специфична функционалност, определена в чл.28 от същата Наредба, с балансова стойност на тези активи не по-малка от 150 х.лв. Към 31.12.2010 г. балансовата

стойност на притежаваните от дружеството активи по чл.28 от Наредбата е в размер на 290 х.лв. (31.12.2009* г.: 236 х.лв.) Активите и тяхната стойност са оповестени в *Приложение А*.*